

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
Eldízelési árak: Függetl. évre 8 kor., Félévre 4 kor.,
Negyedévre 2 kor.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Nagy Béni.
üggyélt.

Nyitóléri cikkek soronként 30 filléret költsétknek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési árfak a legolcsóbban számítatnak.

A pótadó.

Ezt bizony a városi közgyűlés a tegnapi délután nagy szótöbbséggel megszavazta. Hiába való polgármesternek a pótadó dícsőítésére előadott minden szava, kárba veszett magas szárnyalású exposéja, argumentumainak garnadája sem használt. A városatyák nagy része bedugta fülét, megtagadta zsebet és könnyörtelenül szavazott ellene.

Pedig kár volt. Nem mondani, hogy ez időszereit 30% pótadóra okvetlen szükség volt a városnak, elég lett volna 15—20% is, azonban erre már feltétlen szükség volt és van.

Szomorú valóság ugyanis, hogy városunk mindenféle tekintetben el van maradva és pedig nemcsak a többi városokkal, hanem a valamire való, jobb módú községekkel szemben is. Nagyon kevés dolog van itt, ami városi jellegre mutatna. Nincs kövezet, nincs járda, most is esős

„CSIKSZEREDA” TÁRCZAJA.

Édes Lenkém!

(Pali második levele Lenkéhez.)

Vasárnap délután van: s én a helyett hogy mint tisztességes nyárs polgár élveznem a törvényes munkaszünetet, szorgalmasan levélíráshoz fogok, s válaszolok a te szellemes soraidra.

Hála érte a jó istennek ma teljesen egészséges vagyok. Talán pihenni is tudnék és életheték gondolatvilágomnak a mely felűt és megnyugtat, ha a sok vasóra uszona és ebéd nem volna.

Ez kifáraszt elfájt és unottá tesz! Este későn lefeküdni, keveset aludni, reggel korán felkelni, az iródnak sokat dolgozni: délután pedig pihenés helyett újól kezdenni a robotot, ez több mint a mennyit én kibírok. Először elkényeztetek az ismerőseim, most már furasztanak. De azért sokat nem affektálok, hanem jó arcot várok a mulatsághoz s hogy ezt a levelet megirtam átülözöm

idő alkalmával akkora pocsolnyába járunk, mint elődeink ezelőtt 50 évvel; helyenkint tavaszon, nyáron és őszön (a míg hogy lesz) valóságos bakterium tenyésztő moszarak vannak, úgy hogy maholnap fellehet őket bakterium tenyésztő intézeti jelleggel ruházni; a házak oly módon vannak egymás elé, háta mögé, felé (de ritkán egymás mellé) építve, mintha valami jókedvű ember részeg állapotában dobálta volna be a Gálovies tetőről. E mellett a telkek ferdesége miatt azokban az ujkori stílusnak egy speciális faja — a terdény rendszer — honosított meg, mely tisztán csikszeredai tárlalmány.

Piaczterülete ugyan van vásárolva de hogy abból valóban piac legyen, heláthatlan időre van szükség. A világitás teljesen a hold járása szerint van berendezve és a mikor elő van írva a holdvilágitás, akkor a sötétben botorkázó emberek teljesen a hold jóindulatának vannak kiszolgál-

s keresztül gazolok egy akkora vasórán a melyet TI nagyvárosiak dehog is ismernek.

Toasztozom és toasztoz hallgatok s közbe nagyokat ásítok az asztalkendőbe. Ejfé! körül pedig laza szüköm. Oh bár csak úgy lehetne!

Régez tudtam, hogy te idealista vagy és a realis gondolkozást csak úgy eltanultad, mint a szemhunyorgatást szokták eltanulni a gyermekek egymástól vagy a vállvonogatást, s el voltam es vagyok készülvérá, hogy nihelyt önállóan kezdés gondolkozni, itélni, a mikor saját lényedből fognak az érzések fakadni, a mikor magad kezdés véleményét alkotni mindarról mit az élet eládebe tár, a mikor rokonszenved, érzedet huzamba száll mindavval, mit a tanulás rend és az iskola neked szabályul előír akkor vehemens erővel tör elő a te igazi alaptermészeted és bemutatod magadat mint egy hamisítatlan idealistát a kit én fogok bünölni a kiküöltött idealista.

Az okosság még nem realismus és alam meg nem idealismus. Ez igaz, de

talva, sőt némelykor még az is közbe játszik: van-e petroleum vagy nincs.

Mind Ezek és még elő nem számálható hiányokkal szemben Csikszeredának sem ingatlan, sem pénz nem. Csekély jövedelme, melynek javarésztét a vákok teszik, hivatalnokai fizetésére sem elég.

Kétségtelen tehát, hogy a dollog így tovább nem mohot. Valamit okvetlen tenni kell. Ebben a tekintetben pedig két ut van; vagy visszafelűdni nagyközséggé (a mi minden vetre a legokosabb volna), vagy pótadó újfán pénzt teremteni, miután a világteremtése óta semmiből valamit teremteni nem lehetett.

Való ugyan, hogy ez megszavazás esetén épen azokat terholte volna, a kik eddig is a város főjövödelmét szolgáltatatták; a kereskedőket, iparosokat, föld és házirtokosokat és magán hivatalnokokat. Tehát épen azokat, a kik nemcsak túl vannak már ter-

a ki ügyelemmel kísérem a leveledben meg nyilatkozó gondolkozásodat és érzelmeidét lassankint eszlelem lányos oszinteségnek bajos idealizmusát.

Egy álomnak kellemes hatása valami edes érzéssel tölti el egész lényünket. Ezt a kellemes hatást azonban nem igyekszünk azonnal gyengíteni, hogy úgy is az egész álom nem érdemli vele foglalkozni, hanem a kellemes hatása alatt jól érezzük magunkat, a szomorút pedig békén tűrjük, ez az idealista.

Te még nagyon okos vagy, azért nem fogadod el az idealizmust, hiszen most kerülte ki a nevelő-intézetből. Tehát inkább az eddig még a vezérlő, s azért az eszed adja az elveket az irányt a szívednek, s e miatt mindenben az okosságod nyilvánul. Jó gondolkozásu, helyes felfogásu kis nagy lény vagy.

Úgy de lassankint az ész uralom kezd máhál háttérbe szorolni. Sem az iskola, sem a nevelés, sem a könyvek nem foglalkoztatják az észet, s e miatt az lassankint sokat veszt a fényből, rugkonyságából, s néha

helve az adók és mindenféle közterhek számtalan válfajával, hanem, a kiket a mostani nyomorúságos közgazdasági viszonyok terhe is nyom agyon.

A 30% pótdadó tehát sok jelenlegi viszonyaink között elviselhetetlen teher lett volna és pedig annival inkább az, mert ez időig előttünk ismeretlen volt.

Mindezen okokból tehát a képviselő testületnek, ha a város fejlődését tartja szem előtt, feltétlenül bizonyos minimális pótdadót (10 vagy 20%) meg kellett volna szavaznia és azt a legsürgősebb és legelőtérőbb hiányok pótlására fordítania.

Kétségtelen ugyanis, hogy Csikszereda városnak mindenképp előtti járda és kövezet kell, mert ezek eddigi hiányának nemcsak közgazdasági, hanem közegészségügyiileg is túrhetetlen hátrányai voltak és vannak. Azután a piacrendezés kérdése sem maradhat tovább függőben, mert az országútján vásárokat rendezni és tartani lehetetlen. Ideje, hogy ez az abszurd állapot már egyszer véget érjen.

A 25.000 koronás megyei kölcsön törlesztése — a kamatok kellő rendben tartása mellett — ideig óráig ódázható ugyan, de a vármegye — minden vagyonszága dacára is — kellő biztosítás és fedezet nélkül bizonyára nem lesz hajlandó pénzét sok időig a városnál hagyni. Az is lehetetlen helyzet, hogy a városi pénztár kezelésére 1000 korona évi fizetéssel ellátott hivatalnokokra le-

néha be is dobosodik a szíved ellenben kezd életelt adni magáról. Egy időre még huzozol az ész a szíveddel az utalomért, de azután beadja a derekát. „Ej! és gyönyörűen szemléli, hogy nő a fején a hosszú haj” („hosszu haj rövid ész”). A szív pedig ur lesz a te szíved pedig ideális ha akarod ha nem!

Igy lesz belőled te kis nagy leány valódi idealista, a ki százszor kegyében és vizen is képes boldog lenni.

Ebből onyzi! Szíves meghívástokat küldöm, ha lehet fel fogok utazni, ha ugyan kapok szabadságot, a mit reménylek.

Bocsás meg, hogy kedves levelekre ily későn válaszolok, de a multkorai levelemben említettem, hogy akkor gyöngye voltam.

Mindezeket még óhajtottam tudomásra hozni.

Telát a-revoir.

Pali.

gyen bizva. Hisz ezért tanult, intelligens és óvadékképes ember a hivatal betöltésére nem válalkozhatik.

Ismétlem tehát, hogy a városi képviselő testület, mikor a pótdadót leszavazta, a város érdekeit kockáztatta. Epen ezért remélem és hiszem, hogy kellő megfontolás után jövőre nézve nagyobb óvatossággal és több körültekintéssel fognak eljárni és ha nagy áldozat árán, is de neumsokára lesz egy kevés pótdadónk. —y—

A város utczái.

Mig egyfelől Csikszereda magas szárnyalású, gondolkodásáról híres képviselő testülete azon vitatkozik, hogy legyen-e 30%-os pótdadó vagy nem s a mig laposságától áttetsző tárczáját tapogatta Sanyaró Vendeként nyögi a derék polgárság, hogy nem fizetünk, addig másfelől elfogja szívet a mult iránti lelkesedés és ugyanazon a gyűlésen, melyen kimondja a maradiságot, elkereszteli a még utca nevet sem érdemlő országutat cizfárbbná cizfárbb nevekkel.

Még a leginkább találó és jóhangzású a Zsögödföldi jövő s a vármegyeházig terjedő utca neve, melynek a képviselő testület „Mikó utca” nevet adta.

Szegény, jó, néhai való Apaffy Mihály sem gondolta volna, hogy még ő róla is megemlékszik Csikszereda város képviselő testülete. Mert ezentul on jámbor olvasó, ha végig botorkál az sáros és sötét Vár-utcán jusson eszébe, hogy Apaffy Mihály-utca ez és nem holmi egyszerű sikátor.

Ha pedig te turfangos borvizos — ki két nagy korsó borviz helyett mindig csak két kis szürkö korsóba hozod a borvizet s totáliter hecsapsz vele, mikor minden áldott nap, baba felé ballagsz gondolj rá mindig a dicső Rákóczy fejedelmekre — mert Rákóczy utcán jársz. Különben pedig elég ez Csikszeredának, sőt még sok is az illuzióból.

Oh boldog polgármester! irigyeltek bölcs tanácsosaidért,

A székelyföld megismertetése tanulmányi körutak által.

Most, mikor a székelységen segíteni ösztö létkérdés, s most a milión a kies bércek lakóinak sorával mégie tündüni kez-

detek, a marosvásárhelyi székely egyesület és székely társaság, a székely érdekeknek a lankadtalan előharcosa egy olyan eszmét vetett fel a melynek keresztülvitele esetében hatása nagyon lárvább lesznek a cizlja az, hogy ugy a székely, mint az ország többi tanuló ifjusága, mint a jövő reményével a székely föld szépségeinek és kincseinek feltárása által megismertesse a székelyföldi viszonyokat, s még jobban felkeltse bennünk szűkebb hazája a székely föld iránti lelkesedést és az övéhez a székelyekhez való ragaszkodást, s emelje bennük a tetterőt utra nézve, hogy majdan a mikor szárnyalnak kincse a székely földi viszonyok alapos tudásával szálljanak sikra székely véreik helyzetének jobbítására, másfelől pedig a királyhágon tuli rész tanuló ifjusága is fogalmat nyerjen arról, hogy ez a székely föld, a melynek elhagyatottságáról a székely földet nem ismerők talán oly sokat beszélték, milyen kincseket rejt magában, népe nem épen olyan a milyennek feltűntették, s hogy ezután érdeklődéssel vizsgálják a magyar faj legerősebb eleme a székelynép kitűnőlemei iránt.

Ezek előrése szempontjából most a marosvásárhelyi székelytársaság egy felhívást bocsátott ki a nyáron rendezendő két tanulmányi körutára. A hazai feladók tanintézetek igazgatóságához és tanuló ifjuságához felhívást intézett a melyben előtárja a kettős érdeket, a mely a székelyföld látogatását indokoltá teszi u. m. 1. a magyar fajok érintkezésének állandósítása, a mi előrendül nemzeti érdek;

2. a székely néplétkérdése, a mi immár az ország nagy magyar társadalmának figyelme és támogatás ereje nélkül meg sem oldható. Felhívásában szomorú igazságot tezi oda, hogy szomoruan tapasztaljuk miezrint a tőlünk tovább lakó közönség általában alig ismeri a székely földet, holott azt kellene megismernie első sorban; az országnak minden máé vidékét, sőt a külföldet is elárasztja a nyaranként megmozduló tanulni üdülni és szórakozni vágyó magyar közönség, pedig nálunk az ősi magyar földön is fel-felbújhat mindaz, a mi az egészséget és kedélyt felrészíti. A természeti szépségek és kiváló erjű gyógyerejű fürdők mellett történelmi és néprajzi motívumokban sem szegény a mi vidékünk.

Két tanulmányi körut programját küli a melynek meggyike érdekességünél és vonzó voltánál fogva részírhatja a szűkeket arra, hogy örömmel bocsásák utra gyermekeiket a 10—10 napig tartó kirándulásra.

Az első kirándulás Marosvásárhely Szávát (fürdő), Parajd (pódbánya), Korond (fürdő), Székelyudvarhely, Homorod (fürdő) és a híres Almási barlang, Csikszereda (fürdő), és Csikszögöly (fürdő), Tusnádföld és kirándulás a rogonys szépségtől Szent Anna tóhoz, Málnás (fürdő), Sepiszentgyörgy, Brassó és a létfalusi csángó községek megtekintésére terjed ki és 10 napig tart a az egész kirándulás 50 koronába kerül.

II. Körut. Utközben a marosváci várkastély megtekintése. Ebéd Palota-Ilván. U. Toplica. Az utat innen Borszékig gyalog is meg lehet tenni, szept fenyves erdőn át 3 óra alatt. Borszék (fürdő). Gyergyó-Ülgyes (határállomás), Csikszereda megtekintése. Gyergyóújlak. Gyergyószentmiklós. Utközben pihenés Csikszentdomokoson és a madfalvi emlékt megtekintése. Csikszereda. Csiksomlyó, Zsigöb, valamint a csikszeredai borviz fürdő megtekintése. Tusnádföld. Sepiszentgyörgy. Délelőtt kirándulás Előpatak fürdőre. Brassó. Kirándulások a Uzenk hegyre, Noa nyaraló telepre és a

hétfalusi csángó közösségekbe s Hosszúfaluba. Ez az út is a hazuról kiindulástól a vízszárkérségig szintén 10 napot vesz igénybe. Egy kiránduló utiköltsége: 50 kor. Az el-látásról, kálauzólaról és a nevezetességek megismertetését iránt a megállóhelyeken működő székely társaságok, sürdőkön a földi igazgatók gondoskodnak. Intézkedés történt az iránt is, hogy a Székely Társaságok küldötti állományát állományra kéri a kirándulók, hogy utközben a vidék történelmi és természeti nevezetességeit is megismerjék. Előzetes tájékozást nyújt mindenképp az Eke kiadványa „Erdélyi Kálauz” és „Székely föld leírása”. E szerint a székely föld legnagyobb része bontható lesz.

A magunk részéről is felhívjuk a szülőket, hogy a csekély költséggel járó kirándulást a melynek szellemi előnyei oly nagyok lesznek, ne tartsák vissza gyermekeiket.

CSIKSZEDE KÖZGAZDASÁGI LEIRÁSA.

Irta: T. Nagy Imre.

(Folytatás.)

A csiki székely erőteljes, edzett, munkabíró testalkatú. Nem szűles, inkább zömök testű. Legszívesebben a kásoniak s a gyimesi csángók és átlag legteresebbek a gyergyóiak. Arcosított barna vagy félbarna. Szakállát nem viselnek. Az asztaloknál ritkán lehet látni Kosztus szakkát is Hajukat rövidre vágják. A nők formásak és takarosak. A leányok hajukat két ágba — néha egy ágba fojva, piros csokros szalaggal hátukon leeresztve, az előkelőbbek fejükön felkötölyve viselik. Keudöt ritkán kötnek. Azon ősi szokás, melyet hajdan a gyakorlat esentesített, hogy a bűnbé esett leány („magesztet asemély”) haját csak szalag díkkel viseltesse s a templomban kendővel bekötött fejével jelenhetik meg, már csak a hagyomány. Az erkölcsi érzék és rártartóság tovább elomponul s a bűnbé esést ma már legfeljebb a csipős megjegyzések éreztetik az illetővel. Az asztalok feleke fejüköt viselnek, melyre azonyes kendőt kötnek. A fejüköt (főkötő vagy csopos) előfűd kendő használatában is az ősi szokás megmaradt, hogy a kendő csak hóféhér lehetett katonarenden levőknel; jobbágyrenden levők házi szőtt, szines, kosztás kendőt viseltek. Ma ez a szokás is kiment a dividől. A csak kisse módosak is ma nem viselnek kendőt, hanem az urirendet utánozva virágos, szalagos fejükötök és fejdiásokat tesznek fejükre. A ruházatkódás többi része is éppen így megdőlt a divatnak. A székely ember nyomorúságának egyik jelöltés oka a nők fűnyitása. Hajdan a magy szőtt kelmék tették a ruhásokat a nőknél is. Ma alig lehet egy ruhadarabot látni, mely határol a nem a boltból került volna ki. A férfiak ruházatkódásában a divat felé való átmenet a nőknél konzervatívabb. A férfiak maig is kivétel nélkül viselik a házi szőtt daróc nadrágot és újjat. A fehér daróc nadrágot harinyának nevezik s a többég általában azt viseli. A kisebb rész szürke daróc barinyában jár. A harinyát ünneppnapon a hosszú csizmáztárba húzzák, munkaközben azonban legfőbbnyire a takarosan kötött bocokot viselik. A fiatalok nyárban gombos mellényt vesznek a hóféhér tiszta szilk ingujra, telen rüvid, sáínáros és kék vagy szők postóba szegelt, szürke daróc újjat ölnek. Az idősebbek derékgi örő bundát hordnak téiben, melynek daróc, vagy flanel újjai vannak. Hajdan hosszú, bokáig érő, szürke

daróc zekét viselt egy a fiatalág, mint az idősebbek, melynek különő, kótdólat kiálló bő ereztékekkel ellátott szabása volt. A gyergyóiak az ugyanilyen zekét egészen fekete vagy festett darócából viseltek. Ma ilyen szabású zekét csak elvétve lehet látni. Itt érdemes feljegyezni azt is, hogy a székely határörögk fennállása idejében a szűtlen is hosszú időn át a zekéről fel lehetett ismerni a rendi származást; mert a huszárenden levők zekéjének piros galléra, vagy a galléron legalább piros zsinóra. a gyalog rendeknek kék galléra vagy kék zsinóra volt. Jobbágyoknak szines gallért vagy zsinórt viselni nem szabadott.

A gyimesi csángók viseltek oláhos. Kieresztett hosszú, fehér ingöket szőles bőrvő (dász) szoritja derekukhoz. Derékgi érő bundát és fehér daróc harinyát viselnek, melyt a lábszáron ráncokat vete van a bocokorba bekötvé. A nők ruházatkódás hasonlón oláhos. Kevés igényű, inkább páztorokódással foglalkozó nép. Erre utalja őket közösségeink és lakáuknak a hegyek, völgyek közt szétzórva való fekvése.

Az oláhok a tölgyesi és gyergyószentmiklósi járás közösségeiben, hegyek közt szétzört völgyek nyilásában, rendszeren a havasi patakok mentén laknak. Ez elzárkózottságuk ulig takaszt modern igényeket, miért talán ők mondhatók a legmegelégedettebb viszonyok közt élő lakóknak. E megelégedettség igazolja a statisztika, mely az ő szaporodásukat a legkedvezőbbnek illelteti fel. Itt-ott szétzórva a vármegye többi közösségeiben is laknak oláhok, ezek azonban egy viselőre, mint azokozokra a székelységhez simulnak. Őket inkább a vallásbeli különbség számítja az oláhok közé, mert hiába, a görög katolikus és görög keleti vallást követőket a nép közösségesen oláhoknak tartja még akkor is, ha egy szót sem tudnak — a mint-hogy nem is tudnak — olábul s ha nem is akarnak azok lenni. Eseket csak egyedül és kizárólag az a nehéz akadály tartja meg a görög katolikus vallásban, mely a római katolikus vallásra való közvetlen átterést kizárja. A Czikszeredában újabb idő óta felléltott ev. ref. körlelkéség az ilyeneknek névleg való megmagyarosítására nézve állandón jó közvetítőül szolgál, mert annak révén évenként sokan térnek át a róm. kath. vallásra. Előbb ugyanis reformátusokká s rá 14 napra római katolikusokká lesznek.

A csiki székely nyelvjárás, bár mint ilyen a 8-ik nyelvjárás területéhez tartozik, azért a vármegye külön vidékein előbbi nyelvjáásokat illeltet fel, különösen a kirjűtésben. Jellemző, de egyuttal szembeütően nem szűp vonása a nyelvjárásnak a hangok vastolat és elnyújtott ejtés, mely odáig megy, hogy egyes azavak végein mintegy szájvisszahang keletkezik s így a szó egy szóttaggal látezőleg megváltozik. E megváltozást alig lehet megfelelő betűvel visszaadni.

A nép létszék — mondhatnám gögős és rártartós. Meg tud hanyaszkodni, ha bajban van, de rögtön erőt vesz rajta természet, ha kimenekült a bajból s ekkor fennhagyó. A gony és élezelődés mindig kezűgyűlésben van, évelődni pedig egymáson nálánál jobban a világ egy népfaj sem képes. Eymásra gynyonyeket fogni s azt következeten használni egész gyűnyörűséggre szolgál. Innen van, hogy közösségenként egész családok más gynyonyen ismeretesek, mint a mily néven a telekkönyvben vagy a vállalkozó lejtromában foglaltatnak. Némely közösségben majdnem minden embernek gynyonye is van. Székely Ferencz (Doktor), Lukatos Ignác (Czikrázs), Szőke Antal (Még háló), Lajos Károly (Pikulás), Kovács Agos-

ton (Facsaros). Ezekre úgy ráragad a gynyony, hogy gynyonyuk már ezen néven nevezetnek a úgy lesz a Székely Ferencz névből: Doktor János, a másik Czikrázs Gábor, Megháló Péter, Facsaros Ignác stb. A kérdéselbe huzendős és virtuoskodás ha nem is főjell-mvonás, de minden esetre számot tevő hajlam, miért a becsekázás, korórontás a fiatalabb nemzedéknek egyik ünneppnap szarakozása. A csángó a legelő tekintélynek örvendő határági közeg. A városi rendörnek még a vak koldus sem engedelmessékdik.

Az irni tudók számának szaporodásával majdnem párhuzamban terjed a szegénység és a nyomor, nem azért, mintha előbbi okozná az utóbbit, hanem azért, mert a múltbeli haladással nem fokozódnak a jövedelemforrások. Ugyanilyen arányban lépést tart ezekkel az erkölcsiök hanyatlása és a nyegle vállalkozatlanság. A hajdan buszó — majdnem vakbuszó — nép ifjúsága majdnem kérékdik az ő vállalkozatlanságával s azt hiszi, hogy ez az okosságát árul el. Ez a félműveltség veszedelmes állapota.

Hazafiságban erős és tántoríthatatlan, de azért elkezeresedében a cosmopolitai iránynak könnyen hódol. Socialis hajlamai mindig készek állnak s a ház előtt levő padon ünneppnapok délutánján sok ilyen eszme kerül tárgyalás alá. A hivatalnokot nem szereti s azt sok mindenféle baj kutterfandának tartja, de ha csak szeret és módját ejtheti, gyermekeit azért hivatalnoknak szereti nevelni a kenyérekerező pályák közt azt tartja legelőzőnek. Ez megfelel rártartós hajlamainak. Iparosok csak teljes ráztorultág, kereskedővő csak kedvező alkalom esetén lesz. A vállalkozási hajlam azonban nagy mérvben meg van a természetében. Számító is tud lenni, csak alkalom kell hozzá. Kár, hogy éppen ez az alkalom hiányzik a leggyakrabban, mert az ország legátvólabb szegletében mintegy elrejtve, egy a kivitelnek, mint a behozatalnak drága szállítási árát minden téron neki kell hordoznia. E miatt alapos és nyugodt termelési vagy kereskedelmi irányt nem követhet, hanem kapkod, dolgozik, vállalkozik, fuváros stb., de az így nehéz vevőkkel innen onnan össze-szerzett néhány fillér csak pillanatnyi szükségét fedezi s mindegyre ott áll, hogy nincs betevő falatja. Olyan az élete, mint egy szédelőg bankáré, kinek minden perzen teje telte lebeg a csőd.

Pedig mindezek mellett a csiki székely szeret jól élni s a közbén a mulatságot sem kerül. A huson étel egy héten egyszer-kétszer a legzengvényebb asztalról sem hiányzik, mire tanúság az, hogy manapság majdnem minden közösségben legalább egy héten egyszer (szombaton) vágnak marhát, herbécset vagy sertést. A napozás naposág meg majdnem rártartósabb a gazdánál, mert az általában teljes ellátás mellett esokott dolgozni s ilyenkor napjában ötezőr kap ételt és három-szor legalább pálinkát. Az ótelek közül napjában egyszer okvetlen huson étel kell legyen. Az ötezőr való étkezés ideje így van beosztva. Reggel, munkába állások konyór és pálinka; 8 óra-kor reggeli; 12 óraker ebéd és pálinka; délután 4 óraker uzonna (kenyér, turó és pálinka), este vacsora és pálinka. Kalákázás, lakóidőmérés, torozás, rudinázás, bucsu, vázás, mindmegannyi alkalom a jó életre da mulatságra. Arató, kaszáló, trágyázó-, fahozó-, tiloló-haláska majdnem minden héten van a szomszédházak valamelyikénél, lakodalom már gydrében; de a torozásnál szokásos vendégségkedésben mindenkinek résztvehet hivatalon is. Egy móvónabb lágzál való torozatlan marhát vágnak le a vendégségre.

A radinálás a kereszteléstől kezdődik, mikor a komák az oltól elkészített gazdag nagy kosarakban, fazékokban, kanecókban vizik az ujszülöttes lázhoz, hol aznap vig mulatást csapnak s a megmaradt ételeket — mert azoknak maradniuk is kell — ott hagyják. Ezt a „megtisztelés“-szután az ujszülöttes házaspár egy év leforgása alatt viszonzozza, sőt évenként aztán is felváltva gyakorolattik. Kinek több gyermeke — a ekkor természetesen több komája — is van, mind csak bőven jut alkalma a mulatásra s ezzel a költekezésre. Egy-egy ilyen radina 10—20 koronába kerül. A kalakázás szép ősi szokás volt, mert minden gazdasági tömegesebb munkát küzöns végeztek s a gazda ilyenkor megvendégelte a segítőkét. Ma ez is vendégeskedéssé fajult. Délé előtt — majdnem délfelő — állnak munkába a kalakázók, keveset dolgoznak, de annál többet esznek és legutóbb isznak. A végzett munka értéke távolról sem felel meg a tetemes költegésnek, melyely a kalaká jár. Még legutóbb haszna van a trágyázó kalakázás, mikor a messzire eső parcellára a szomszédság segít egy nap alatt a trágyát kihordani.

Az erkölcsök leszállásával párhuzamos lépést tart az iszákosság terjedése. A pálinkázás szenvedélye oly mérvet ért el — különösen a szegényebb osztálynál, — honnan visszaterés már alig van. Közégenként ismeretesek egyes alakok, melyek legtöbbször a korcsmákban hányódnak, dolgaikat ollanyagolják s józan örököt is a korcsmások gazdasági munkáinak végzésével töltik, mert már alig van az évesek olyan órája, melynek bérvel a korcsmáros hitelét előre be nem itták volna. Örvendetes, hogy az ilyenek száma még kevés százezreket tesz de évről évre növekedik ez a százalék. Akad szülő, ki a korcsmába való ügyelgő szerdületlen gyermekét is kintja pálinkával. E jelenség rutlón vonásokra jelműközetet, mely azonban nem arathatékkel való fajrokomságot, hanem azok sorához való közeledést jelent.

Ujabb időben sok szó esett országgyűlésen, sajtóban, egyesületekben a székelység nyomoruságáról. E nyomoruságnak a ciki székelyek is részesei. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezettségével és az Emke közreműködésével 1902. év augusztus utolsó napjaiban Tusnád földön székely congressus tartottak, melynek megállapodásai iránt nemcsak a székelység hanem az egész magyar társadalom nagy érdeklődéssel viseltetett. Hogy a congressus határozatai, megállapodásai és kezdeményezései minő hatással fognak lenni a székely községekre megválasztásukra, azt csak a jövő mutatja meg. Maga a kormány is nagy figyelmessel van a székelyföld bajai iránt s azoknak enyhítése és némi rendezése végett kormánybiztot nevesített ki. Ma már egyhangú a vélemény, hogy a székelység baja a kisbirtokosok szűk ellátásában van s a helyes irányu törekvés az, hogy előszörban a nép ezen osztályát emeltessek ki a bajokból.

A művelődés haladásával a társadalmi igényeknek rothondó módon való befokozódása s a közterlekek rimiti felszaporodása nagyban hozzájárult a bajok elindításához. Mert azt tudni kell, hogy ez a nép a milyen fogékony az uri hajlandóságokba s a műveltséget ártogató külsőségek utánzásában ép oly makacsul conservatív a megállítási módok keresztében. A megállítási módok gyarapítását oly apróságok és furfangos észszel kifundált fogásokban keresi, a melyek siker esetén sem pótolhatják a fokozott igényeket. Szóval a székely gyorsan halad a luxuban, de egészen elmarad az anyagi

háznót hosz közgazdasági források felkérésében. Ennek azonban nem a székely az oka, hanem a közviszonyok, melyek őt a saját hibáján kívül az újabb és újabb modern törvények és közintézmények révén sodorták ez állapotokba.

Hogy ez állításomat igazoljam s egyuttal documentáljam azt, hogy a mai gazdasági rendszer mellett — mely teljesen ugyanaz, mint ezeltől évszázaddal — a ciki székely kigazda fenn nem tarthatja magát, ideiktatom egy köthörös kigazdának (kinek családja négy tagból áll) egy évi zárszámadását. Van ennek a kigazdának négy hold földje, melyből 1.50 hold természetes kaszáló, 0.50 hold beléadás és kert, 8 hold szántó, melyből évenként vetés alatt van 4 hold, ugarban 4 hold. A vetés alatt lévő 4 hold szántós és az 1.50 hold természetes kaszálón, továbbá a belsőségen fennmaradó területen lévő kertben jótérmes idején termik: 84 hl. roza, 5 hl. buza, 6 kl. árpa 6 hl. zab, 4 hl. törökbuza, 10 hl. pityóka (burgonya), 7 szekér szóna. 0.40 hl. paszuly, 0.60 hl. fizelék borsó, 0.40 hl. kendermag, 5 kgr. kenderfonal és apró zöltségfélék. Ezen zöltségű a legzigorubb takarékosság mellett eladásra kerültek: 6 hl. roza, 3 hl. buza, 8 hl. árpa, 2 hl. zab, 5 hl. burgonya, melyeknek piaci ára tegezen egyült 133 koronát.

A gazdaság így van berendezve: Van két ökr, 1 tehén, 4 tinó, 10 juh, 3 sertés, 10 baromfi. Ezek szerint az évi bevétel így alakul:

1. Termények eladásából	133 kor.
2. Eladtatik két ökr 430 koronáért s helyette vásároltatik két tinó 240 koronáért, marad bevétel e uzimen	200 "
3. Két sertés eladásából	40 "
4. Két bárány eladásából	10 "
5. Tojás, tej, vaj, baromfi eladásából	60 "
6. Fuvározás és egyéb munkákból bevétel	60 "
Összesen bevétel	503 kor.

(Folyt. köv.)

Iparos ifjúsági önképzőköri estély.

Meglep az a szellemi élet, a melyet a helybeli ifjúsági önképzőkör kifejt, s mely már több változatos programmal rendezett estélyen is kifejezést nyert. Dicsérettel és elismeréssel kell szólnunk a hétfői estélyről is, melynek szépen összeállított műsora annyi szellemi tápot nyújtott a jelenlevőknek s melynek minden egyes pontjában a nagyszámúban megjelent, a termet a talzaufoltság megtöltő közönség felhalálta azt a lelki gyönyört mely alkalmas arra, hogy a lélekek felkelte a minden szép, jó és nemes iránti érzeket. Ha Lakatos Mihály felbő-népiszkolai tanár iparos ifjúsági önképzőköri tiszteletbeli elnök megyitt bevezéde jött eszünkbe, lehetetlen csodálkozással ne szólnunk arról a szép érzékről, nemes izlésről és hazafias lelkesedésről, a melylyel a különböző nemzetek táncznait ismeretve rá utalt a magyar tánczok eredetiségére s kimutatta a népies tánczokban rejlt nemzeti jellegét, s bevezéde befejezéséül igen jellemzően a nála megszokott kézsőlással buzditott az ifjúságot estélyeiken a magyar ruha viselésére és arra, hogy ne feledjék el a jó magyar tánczokat. A ta-

nulságos szép beszédet a közönség tapavihára jutalmasta. A műsor többli pontjáról is méltó elismeréssel kell eszólnunk. Az az elevenesség és ügyes előadás, a melylyel Simó Ilonka a „Bál-úr című“ monologot előadta, az az elkészület és tanulmány, gondos beállítás és talpra esettség, a melyet a Barta Károly és Simó Gergely szavalatai és Karda Lajos monologja feltartak, méltó emelők voltak az estély főnyes sikerének, a melyhez bőven hozzá járult Fekete Dezsőnek nagy dertelt éseget kellett és tesséat aratot előadásu, a melyben Arany János „Családi kör“ című költeményének egyrészletét mutatta be különböző újku nemzetiségek kifejtésével.

A szépen sikerült programmu kifejezte után felhangzott a Kozák Dávid sepiensisgyőzri kiváló cigányprimás és kiváló zenekarának muzsikája, s erre kezdetét vette a táncz a mely az aranykedélyű ifjuság rózsás kedvével a reggeli órákig tartott, s talán még most is tartana, ha a felkelő nap sugaraik takarodóként be nem sűtöttek volna a Kosuthi szálló ablakain, s a mamákat nem kényszerítették volna arra, hogy az akkor annyira végtelen parancsot: „haza“ kiadják leányknak, a mire aztán megszokadt a táncz s a jelen voltak egy jól sikerült mulatság emlékével távoztak el. A szépen sikerült mulatságot dicséret és elismerés a derék rendezőknek.

Élelvezési felhívás.

A lét harcában roskadozó súlyos anyagi viszonyok nyomása alatt álló székelységünk kulturális s különösen közgazdasági életének támogatására egy pár hete, hogy sorompóba léptünk. Önérs, érdekek ki van záru munkásságunk köréből, mert annak a mostoha soru fajnak vagyunk gyermekei, mely körül bástyáza a multakban s körül bástyáza a jelenben a magyar nemzeti állam létalapját hitének, szivosságának, rendületlen hazaszeretetének hí apolásával. Sorompóba léptünk, hogy panaszaink közgazdasági életünk onladékain, hogy a szárnal felbresszük kulturai elzárkózottságunkon. Társadalmunk minden rétegeinek bajait kívánalmait, hő óhajunk lapunk hasábjaira fektetni. Nem akarunk csak egyes régiok körében élni, érdekeket szolgálni, a mi külselmünk ama térért foly, melyet hegyeink körül élnek s vizeink fel szultagznak.

Mint jeleze volt már egy pár hete hogy a nagyközönség elé léptünk szerényen és kértük támogatást. Ma a hatodikszor vagyunk a nyilvánosság előtt, alkalmat nyújtunk, mindenkinek meggyőződést szerezni önzellenességünkről. Egyuttal felkérjük olvasóinkat a kik nem hajlandók lapunkat megtartani szivekedjenek a hatodik admat kiadhatóvalunkba juttatni.

Lapunk előfizetési ára a következők:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

„A CSIKSZEREDA“
szertanúság és kiadhatóság.

Képviselő testületi gyűlés.

Száz szónok is egy a vége: a csikszeredai intelligenciának csak vitáigai vannak, de tenni nem tud semmit, hogy vágyait elérje. Nem megrövidítjük akár ez lenni, hanem egy mentő ok arra nézve, hogy ilyen körülmények között ne is következzen és még csak ne is ábrándozzék járdáról, tündérkertről s „hasonlító lyokról”. A lefolyt képviselő testületi közgyűlés tanúbizonysága annak a közönynek, a mely közöny elfogja szívét mindazon városi képviselő testületi tagnak akkor, ha gyűlésbe kell, hogy jöjjön. Az a kevés, dícséretre méltó, urí ember, ki eljött a gyűlésre azért, hogy tanúbizonyságot tegyen nemcsak arra, hogy óhajtan, hanem tenni, áldozni is tud ha kell — kitanít minket, kinek higgyünk és kinek szavait tekintsük ezután okvetetlenkedésnek csak.

A polgárság pedig fel nem érven észszel azt, hogy a haladás műféléin terem, természetesen megvetette lábát s miként a földbe szurt bot csak áll habár rohad is tövé.

Különb a gyűlés lefolyása a következők vala.

A helypénz díj szabályzat tervezetét daczára Gál József kitűnő polgármesterünk ékes felszólalásának a Bartha Ignác megokolt, ügyes beszédének hatása alatt elfogadta a képviselő testület; míg azonban a 30%-os pótdíjra vonatkozó előterjesztést, hosszas vita után nagy többséggel leszavazták. Mert hát minék is az. Igaz ugyan, hogy adóssága van a városnak — de sok, azonban majd megfizeti a nagy harang. Erős Vilmos dr. ügyvéd ur kelkes hozzászólása sem tudott áthatolni a ködön, melyet Csedő István volt polgármester és jelenleg gyakorkörű ügyvéd ur és Hajnó Ignác takarékpénztári könyvelő ur borítottak a különben derék, de zsebükre féltékeny polgár képviselők lelki szeméi elé.

Járda se kell — de hát minék is. A csizma bőre léven jobbur — elég erős, hogy kibírja a legragadosabb sárt és a legpoccsolyásabb helyeket is. A kinek cipője van az csináltasson aszfalt járdát — ha kell. Itt Csikba, Csikszeredában a jelszó: egyszerűség. Mert hát, jobb egy liter bor — mint egy korona áldozat a közérdekért és a haladásért.

Különb pedig a gyűlés többi tárgyai elég simán folytak le a tárgyalás keskeny medrében s a végén megfirtént az az abszurdum, hogy míg tele volt a levegő a város szegényeségét hangoztató szó áradattal, addig most nagylelkű lett a képviselő testület és elengedte Csedő István volt városi haszonbérlet haszonbérlet törzészását, mert hát esős, árves időjárás lévén a haszonbérlet vett kaszálló természet nem hisztak meg a volt polgármester ur délczag paripái.

Egy jelen volt.

A korcsolya-egylet hangversenye.

A nagy görög hősközlteményirő azon előhőszárvál veszek tollat a kezembe, hogy Musa ad segítséget nekem, pedig én nem akarok hősközlteményt írni, nem akarom, hogy a hexameterrek gördülő soraiban találjanak kifejezést gondolataim, hanem csak egyszerű prózában akarom leírni a tegnapi hangversenyt s mégis segélyért kell

folyamodnom, mert érzem, hogy tollam gyöngé annak a művészi niveau legmagasabb fénypontján álló fényes sikkernek leírására, mely vártserejével lenyűgözött egy a letmet zsufofóság megöltő közönséget: képeletemben, lelkemben, még élesen zsi bonganak az est édes emlékei, teljesen azok hatása alatt állók szabadulni nem tudok tőlük, de nem is akarok s e bűvös költő alatt megpróbálok bár halványan reprodukálni azt, a mit olyan nehéz leírni.

A hangverseny híre már hetekkel előbb lázba hozta kis városkánkat is, a vidék intelligens közönségét s a midőn a meghívók kibocsátattak, tervbe vett műsor már lángba hozta közönségünket s mindenképp égvágyakozással várta a szombat estét, mely hatalmas megnyilvánult abban, hogy a Kossuth szálloda nagyeremét városunk és a vidék intelligens közönsége a tuzsufofóság megtöltötte.

A program egy művészi bevezetéssel vette kezdetét, egy remek szép zongora kettőssel, mely magával ragadta a közönséget a magasabb műélvezetek régiójába, s valódi gyönyörrel töltötte el a hallgatókat. Ez volt a Kolonics Dénesné urnő és Steiner Paula k. a zongora játéka. Érdekes volt látni a művésznő mellett, kinek hírnevét már egész megyénkben ismerik s a kinek játékát valódi művészetnek nevezik, látni a tanítványt tele ideálisussal, művészi ambícióval, nagy tudással. A szép zongora játékot a közönség viharos szűnni nem akaró tapsa jutalmazta. Ezután dr. Nagy Béni urnő szavalt a Kiss József „Rabasszony” című költeményét annyi érzéssel, oly eleven színezéssel, oly meghatóan, hogy méltán érdemelte ki a közönség elismerését és tetszés nyilvánítását s ragadta bámulatra azt. Az ezután következett hármas a művészet remekét képezte s olyan műélvezetet nyújtott a közönségnek, a melyhez hasonlót a nagy városok hangversenyein is ritkán találhatni fel. Reisiger „trójiát” adták elő Kornhaber Adolfné urnő zongorán, Dományáncz Péter ur hegedűn és Nagy Gyula ur gordonkán az őszhangzás, a zenei ludas oly tökéletességével, hogy a közönség belemerülve annak szépségébe észre sem vette, hogy a program a remek pontja egy fél óráig tartott.

A következő számmal ismét meggyengül a toll kezembem ismét, mert érzem, hogy nem leszek képesek azt a művészi tökélyt úgy leírni, hogy az csak halvány reprodukciója is lehessen annak a művészi erőnek, a tudás legfenségebb megnyilatkozásának, a mely a Kolonics Dénesné zongora solojában volt. Liszt „Rapszodiáját” játszotta el az ő magas művészetével, s magával ragadta a hallgatókat, a melynek lapsvihar szűnni nem akart.

A mi ezután következett, arról csak lelkesedéssel elragadtatóval lehet írni, mert igazán állíthatjuk azt, hogy nem volt a közönség között senkiesem, a kinek szívét lángba nem gyújtotta volna az az énekes solo, a melyet Loyczel Ivánka k. a adott elő. A csalogány a liget szél csalídjában nem zeng kellemesebben, a pacsipta, midőn a kék égűrbe felszáll nem csacserég keltevesében, mint az a hájós kis teremtet. Tízta, kellemes öde hangja s an-

nak édes csengése annyira elbájolta a közönséget, hogy háromszor is megkellott ismételnie a kis művésznőnek énekét. Egy szép opera részlettel, majd a „Milliók a hó alatt” című operettből a „két verelő” című édes kis dal, majd a közönség szűnni nem akaró ujjazására két népdalt énekelte annyi szépséggel, hogy édes gyönyört keltezt mindnyájunk lelkében s e remek ponttal a program véget is ért, mert a közönség legnagyobb sajnálatára a program egyik legkiválóbb pontja, a melyet annyira vártak a Balló Gáborné és Loyczel Ivánka ének-duettje a Balló Gáborné urnő nagymérvű rekedsége miatt el kellett maradjon s a közönség egy része egy fényes sikerű est szép emlékeivel távozott, míg a más része ott maradt s egyszerre eltűntek a tereméből a székek s kezdetét vette a táncz, a melyben annyi szép leányka és szép asszonyka vett részt, hogy lehetetlen volt a fiatalágnak a legjobb, leggyezesebb jó kedvre nem gyulni s ez a kecsi reggeli óráig a legvidékebb kedélyben és rózsás kedvben tartott.

Ez estélyért köszönet és hála illeti meg a derék rendezőket, a mely megteremtette és létre hozta ezt, adja az ég, hogy még sok ilyen estélyt rendezhessenek. A jelen volt hölgyek névsorát nem közölhetjük, mert a program végeztével nagyon sokan eltávoztak s így nem akarjuk magunkat annak kitenni, hogy a tömeges kihagyások miatt sokak neheztelését vonjuk magunkra.

H I R E K.

Hymen. Molnár István a csikszentmártoni kir. járásbírósgé egyik igen derék hivatalnok a mult napokban váltott jegyekt Bilint Mihály csikszentmártoni fogházor kedves és művelt főnányával Bogdán Rózsakával. Gratulálunk.

A gyimesi szolgabírói állás. Dr. Márton Liszt csikgyimesi szolgabíró, a ki katonai idejére egy évre szabadságot tartott, a napokban póttartalékba helyezése folytán haza érkezett s állását a napokban újból elfoglalja, míg Császár Imre megyei III-ad aljegyző, ki a szolgabírói helyettesítette előbbi hivatalába ismét visszatér.

A tisztviselők fizetés emelése. Mint a Budapesti Hírlap írta egy volt tervezve, hogy hogy a tisztviselők fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslatot a pénzügyminiszter már a tegnapi napon benyújtja a képviselőháznak. Hogy ez tényleg megtörténne vagy pedig ez is csak a már sokszor megített íres ígértként marad nem tudjuk.

Tánczestély. Erdőkösnek ígérkező este a csikszentmártoni rendező f. évi február 14-én este a csikszentmártoni intelligens ifjuság az odavolt templom javára. A rendezéség, melynek élén Körsi Géza veltünk áll, Dr. Györfal Domokos ügyvédjelölt, Dr. Daradics Félix ügyvédjelölt, Botár Béni és ifj. Botár Béla győzsgöröl, Botár Adolf joghallgató, Gegő Sándor postaiáll, Gál Sándor adósiat, Botár József és Botár Elek birtokosok. Szentes Gergely kereskedőből áll s a névsor nem magában elegendő arra, hogy egy szép élvezetes estélynek nézeshessünk előbe, a melyre már eleve felhívjuk a közönség figyelmét.

Köszönet nyilvánítás. A korcsolya egylet javára folyó évi január 10-én rendezett estély rendezésége az uton most közzéteset azoknak, kik az estélyen felléptetői saivások voltak a egyszeresen külső a felléptetők névsorát. Felléptetők: Herzenberg Károly 8 K. Wender Dávid 10 K. Dr. Bocskor Béla 8 K. Szava Antal 5 K. Dr. Fodor Antal, Sándor

Jergely 4—4 K. Bartha Ignác 3 K. Nadesin Joákim, Nagy Gyula, Dr. Nagy Jenő, Potoczky Márton és Dr. Ujfalusi Jenő 2—2 K. a végül Simon Jenő 1 koronát.

Esküdtzéki tárgyalások. A csikszeredai kir. törvényszék mint esküdtbírósnak f. évi első ülészaka, a hó 16-án veszi kezdetét. Ezen ülészakban két bűntény fogja foglalkoztatni a már beidézett esküdtteket és pedig az egyik egy szerelmi dráma, a melynek következtében gyermekóhollói Buzsai József gyilkosság bűntettének kisorlátéval van vádolva, a másik pedig halált okozott súlyos tosti sértés bűntettével vádolt csikszentgyörgyi Péter György és Tóbi Sándor bűnténye.

*

Elszámolás és köszönet nyilvánítás. A csikszeredai kereskedő-társaság által folyó évi január hó 17-én rendezett estély bevétele 406 korona 08 fillér, a kiadás 343 kor. 49 fillér volt, s így tiszta jövedelme 72 kor. 59 fillér volt, a mely jöteknövezésre való fordítás végett átadott városunk polgármesterének. Fogadják a megjelentek és fellúlvezők a rendezőség hála köszönetét.

*

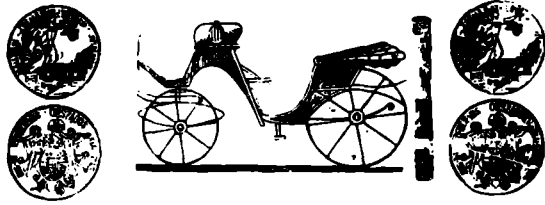
Betörők. A mint értesülünk jelenleg a helybeli kir. törvényszéknel két olyan lopás ügy van, a melyek arra engednek következtetni, hogy megyénkben is a betörések lopások veszedelmes mértékben kezdenek elharapozni. Lamora János zsedánpatáki illetőségű 18-19 éves oláh anhanca került most az igazságszolgáltatás kezébe, a ki másfelől alatt a míg rajta csípték 11 lopás és 1 kísérletet követett el, most ezért és pedig 7 rendbeli betöréses lopás büntetéért, 1 kísérletért és 4 lopás vétségéért van vádolva. A másik betörő Préda Anna másnéven Kuti Aranka a ki csak néhány héttel ezelőtt szabadult ki a helybeli fogházból 9 hónapi börtönbüntetésének kiállása után, a melyet szintén lopásért kapott, már megkezdette újból előbbi foglalkozását, s azzal kezdette szabadlágát, hogy Csik-Szentmártonon egyháza betört s onnan több rubanemlét s pénzt is ellopott s most újból ott ül a honnan csak nem rég kiszabadult.

*

A „Zenélő Magyarországn” ideli X. évfolyam második füzeté jelent ma meg s következő érdekes és divatos zenemű-újdonságokat hozza előfűzőik tudomására: I. „Útitt kapott a hegedőm” és „mely a gózis lefelé” közkeletly magyar nótákat. II. Jambor Jenőtől „Salon Valse” zongorára és III. Mailart A. „ouance” a „Wellare dragonyosai” operából ének és zongorára. A legkedveltebb zongora zenemű újdonságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat. úgy hogy előfűzői az érdemeihez zenemű újdonságot — a mi az év leforgása alatt megjelenik havonta kétszer — mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizetheti a most megindult 10 évfolyamra egy negyed évben 6 füzet 3 koronával a „Zenélő Magyarországn” zenemű kiadóhivatalában Budapesten, VIII. József-körút 22/24. a honnan az érdeklődők, ekk mutatvány füzetet ingyen külfenek, s honnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

*

Köszönet nyilvánítás. Morvai István és Schuller Dániel asztalosok ez utam mondanak köszönetet azoknak, a kik nálunk folyó évi február 2-án kiöltött szomorú üzenet alkalmával az oltárban és vagyonuk megmontésában segídekni azivesek voltak

László Lőrincz

kovács,
kerékes, nyerges és kocsifényező műhelye
Csikszereda, Vár-utca 230. sz.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

kovács, kerékes, nyerges és kocsifényező

műhelyemre, mely már 18 éve, hogy fenn áll a helybeli piaczon.

Nem tres reklamokkal akarom jó hírnevemet megalapítani hanem utólrhetellen, mindenigényt kielégítő munkával, elvállalok mindenemű fent jelzett szakmámban vágó munkát valamint javításokat. Hogy minden nemű készitmény hazánkban bármely helyen megálja helyét, a mellett bizonyit amu körülmény, hogy már éremmel két ízben voltam kitüntetve.

A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve

maradok alázatos tisztelettel

László Lőrincz

Csikszereda.

Figyelemre méltó!

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses bizalmához fordulni mostan is ép úgy mind az előtti és kérve becses pártfogásukkal megtisztelni.

Üzletemben minden árut a legelső kézből szerzek be és így mindig a legujabb és legjobb árut árusítok azzal az elvvel, hogy „keves haszon, nagy forgalom” élénkíti az üzletet.

Becsés pártfogásukat kérve, maradok

alázatos tisztelettel

Székelyhidv Sándor,

női- és férfi divat-üzlet, Csikszereda.

(Üzletem a Hutter szállodával szemben).

ÖRÖK ÁRON ELADÓ

Csikszeredában, a helybeli piacon egy belső, a következő épületekkel minden teher nélkül eladó, u. m. 6 szobás lakás, másik része pedig két üzlet helyiséggel és 4 lakó szobával, istálló, csür. pincze, jégverem, füstölő kamra, kenyérsütő kemeze, eczetgyár, raktár, kut az udvaron és még hozzá egy nagy kert is.

Értekezhetni id. Gál Andrásnál
Csikszeredában.

Vidékre szándékozott áttelepülés folytán egy jól berendezett

épületes belső

helyben örök áron eladó. További utasítást ad a kiadó!

HERCZKA GYULA

elektrotechnikai és műszaki tüzeltető Csíkszereda

Élválti mindennemű e szakmába vágó munkákat, úgy mint villanyipórtán berendezést, telefon-hálózatot, accejtívénvilágítást, saját és idegen kéziművel felkészítő kézzel, azvattyn és tűzi-fecskendő felszerelések.

Allardó ruhát mindennemű villany-felvezetési cikkekben, optikai és lézér felszerelések, gramofonok, kerékpárok és azok alkatrészei.

Saját modern felszerelt műszaki műhely, vasasztoga és egyéb szerszám gépekkel. Hol mindennemű javítások, úgy mint nikkelezés és zománcozás stb. eszközöknek

Elamerő levelekkel, úgy mint ajánlatokkal készíttével szolgál

Herczka Gyula.

A Gyönös és Társa könyvkereskedésébe a napokban érkeztek

olvasók és imakönyvek

nagy választékban, a leggyesze-rűbb alaktól a legdiszosebbe-kig. Az árak a lehető legjutányosabbak. Ismét eladóknak nagyobb árkedvezmény. A nagyon esinos kiállítású tárgyak megtekintését ajánljuk a közönség szives figyelmébe.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Bátor vagyok Csíkszereda város és vidéke n. közönségének becses tudomására hozni, hogy folyó évi január hó 12-én a Vár-utczában (a Takarékpénztára szemben), a mai kornak megfelelő

lakatos üzletemet megnyitottam.

Elvállalok minden szakmába vágó munkákat: épület vasalás, rács és diszmunkák, vaskapuk, szivattyuskutak fölszerelése, továbbá mindennemű takaréktűzhelyek, czégtáblák domborított betűkkel, iparosok és kereskedők számára stb.

Egyedüli fűtőrekvésem oda irányul, hogy minden rendű és rangú igényeket kielégítsek és nemcsak jó és izléses, de lehetőleg legolcsóbban számított munkákat becséssak a n. é. közönség rendelkezésére.

Mindennemű javításokat gyorsan, pontosan és a legolcsóbban eszközök.

Magamat

közönség becses pártfogásába ajánlv. maradtam

teljes tisztelettel

Paul András. lakatos.

Kossuth szálloda.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli „Csillag” szállodat kibéreltük, s azt kávéházzal kapcsolatban a mai kor igényeinek megfelelően ujonnan berendezve

Kossuth szálloda

név alatt tovább folytatjuk.

Bátorkodunk egyttal megemlíteni, hogy banketek, thea, fillér, valamint más estélyek rendezését elvállaljuk, ugyszintén étkezést a legjobb magyar konyhával és legjobb erdélyi borokkal jutányosan számítva a lehető legpontosabb kiszolgálás mellett adunk. (Abonament is beleértve.)

Magunkat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlv. maradtunk

kiváló tisztelettel

A Kossuth szálloda
bérlosége.

Vilando butor kiállítás az I. emeleten.

Alapított
1880.

Alapított
1880.

KÖPFR.

Első butor és kárpitos kivitelű üzlet Brassó kapu-utca 48 sz.

Van szerencsém Csík-zereda város és vidéke nagyérdemű közönségének becses figyelmét felhívni az

Első butor és kárpitos kiviteli üzletemre

Vilando és dusan felszerelt butor raktár, Szőnyegek, tükrök és képek a legzele-
n. m. barok és ó-nemet halószobák, ebéd- + szerübbtől a legdiszesebb kivittelig ju-
lók, szalon és garco lakas berendezések. tanyos árak mellett.

Kárpitos és diszitó munkák házon kívül is eszközöltetnek.

Butorok csomagolása és szállítása elvállaltatik.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak mellett.

Ezen nagy forgalom kevés hason.

Gyönös és Társa,

könyvnyomdája, könyv-, papír-, rajz- és írószer-kereskedése Csíkszeredában.
(A dobány nagyteruda mellett).

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ujonnan berendezett üzletünk, mely a mai kor színvonalán álló és minden igényt teljesen kielégítő

könyvnyomda-, könyv-, papír-, rajz- és írószer-kereskedéstünk

a legdivatosabb újdonságokkal van berendezve

Elvállalunk mindennemű nyomdai munkákat, u. m.:
**könyvek, füzetek, röpiratok, gyászjelentések, meghi-
vók, eljegyzési- és esküvőkártyák, falragaszok, táncz-
rendek, névjegyek, üzleti felhívások, hivatalos nyom-
tatványok stb.** nyomtatását legjutányosabb árakon, választás szerint jóminőségű papíron és izléses kivitelben.

A nyomdai dus berendezés, a legszebb alaku és legcsinosab kiállítású betűk és a kellő szakértelem minden időben képessé tesznek, hogy meg a legkényesebb igényeknek is a lehető leggyorsabban megfeleljünk.

A használatban levő iskolai füzetek, irkák, író- és rajzsze-
rek, a legjobb minőségű író- és rajzpapírok, kitünő minőségű ele-
gáns és divatos levélpapírok üzletünkben a legjutányosabb árakon minden alkalommal kaphatók.

Magunkat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlv
maradunk
kiváló tisztelettel

GYÖNÖS és TÁRSA.